

WCZUJ SIĘ W KLIMAT

#SUSZA

CZY NADAL MAMY Z NIĄ DO CZYNNIENIA?

Ktoś może pomyśleć, że ostatnie chłodne i mokre miesiące wiosny radykalnie zmieniły sytuację i zatrzymały postępujące zjawisko suszy w Polsce. Nic bardziej mylnego. Choć sytuacja się poprawiła, występujące opady nie uzupełniły deficytów wody w glebie.

Czym w zasadzie jest susza? Składa się na nią wiele zjawisk, takich jak poziom opadów, temperatura czy tempo parowania wody. Ocena występowania suszy wymaga gruntownych analiz, w których pod uwagę bierze się dane pomiarowe, satelitarne, ocenia się warunki zasilania zlewni opadem i szacuje stan zasobów mający wpływ na ilość wody płynącej w rzekach. Pod lupę bierze się dane za co najmniej pół roku.

Sytuacja hydrologiczna na początku roku w Polsce była bardzo niepokojąca. Bezśnieżny początek roku wiązał się z bardzo dużymi deficytami wody. Wszystko wskazywało na to, że będziemy mieć do czynienia nie tylko z suszą rolniczą, ale także z niskim stanem wód na 165 polskich rzekach. Analizy nie pozostawały złudzeń – jeśli tendencja się utrzyma, będziemy mieć do czynienia z największą od kilkudziesięciu lat suszą. Warstwy wodonośne oraz wody w rzekach nie zostały dostatecznie zasilone zimą i podczas wiosennych roztopów, stąd w aż 9 województwach nadal spotykane jest niedostateczne zasilenie wodą deszczową. Nieprzerwanie na 52 rzekach, w tym m.in. na Warcie stan wód był wyjątkowo niski, zauważalna jest hydrologiczna susza. Wysokie sumy opadów nie uzupełniły braku wody w glebie. Uwilgotnienie jest zbyt małe, by zaspokoić potrzeby roślin.

Pogoda nie sprzyja, ale sami też pomagamy w utrzymaniu suszy. Zła go-

spodarka wodna, niszczenie cieków wodnych i mokradeł. Nieprzemysłane gospodarowanie przestrzenią, betonowanie zielonych terenach, używanie nieprzepuszczalnych materiałów, wycinanie drzew... To tylko niektóre zarzuty powodujące hy-

(3 razy mniejsze niż średnia UE). W minionym roku aż 15 na 16 województw borykało się z suszą. Najgorzej było w łódzkim, mieszkańcy Skierniewic odcięci zostali od dostępu do bieżącej wody. Sytuacja może się powrócić. Braki wody odczuwal-

systemy energetyczne i tak napędza się błędne koło, bo do wytworzenia energii wykorzystuje się ogromne ilości wody.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie informuje, że w walce

wszechobecny asfalt i beton. Przy obfitych opadach, niewsiąkająca w grunt woda, wzbiera i powoduje lokalne podtopienia, po czym szybko „spływa”, co sprzyja wysychaniu gleby i oczywiście suszy.

drologiczny kryzys. Przed skutkami suszy nikt się nie ukryje. Woda jest surowcem niezbędnym do naszego istnienia. Jak informuje WWF, największy udział w zużyciu wody ma przemysł – ok. 72%, sektor komunalny wykorzystuje 18% wody, a rolnictwo i leśnictwo – 10%. Nasz kraj w porównaniu z innymi państwami europejskimi ma małe zasoby wody

ne są przede wszystkim w rolnictwie, które będzie zmuszone do dyktowania wyższych cen za towary. Susza uderza też w przemysł, a przede wszystkim będzie ogromnym zagrożeniem dla energetyki. Przywołamy tu za WWF przykład klimatyzatorów. Z nieba leje się żar, ludzie chcąc się ochłodzić, kupują klimatyzatory. Te pobierają dużo energii obciążając

z suszą potrzebne są wielokierunkowe działania z zakresu małej i dużej retencji. Małe zbiorniki, takie jak stawy czy oczka wodne wspomagają bilans wodny. Istotne jest również zalesianie nieużytków i odtwarzanie terenów podmokłych, a w miastach tworzenie błękitno-zielonej infrastruktury. Największym problemem w obszarach zurbanizowanych jest

Trzeba stawiać na zielen. - Zielona infrastruktura jest jak gąbka, która zatrzymuje dużą ilość wody w przestrzeni – zapewnia Ministerstwo Środowiska. Propozycją dla rozwoju zielonej infrastruktury w mieście są ogrody deszczowe, dzięki którym deszczówka nie spływa do kanalizacji, za to pozostaje w mini ogrodach. Takie rozwiązanie zmniejsza

KOMUNIKATY

W celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się koronawirusa w trosce o wspólne bezpieczeństwo, informujemy, że Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach do odwołania pracuje zdalnie.

W związku z tym uprzejmie prosimy o kontakt z pracownikami Funduszu wyłącznie drogą mailową i pocztą tradycyjną.

Korespondencję elektroniczną prosimy kierować na następujące adresy:

- biuro@wfosigw.katowice.pl
 - czystepowietrze@wfosigw.katowice.pl
 - doradztwo@wfosigw.katowice.pl
- lub za pośrednictwem EPUAP (/wfosigw/SkrytkaESP, lub za pomocą serwisu OBYWATEL.GOV.PL)

W wyjątkowych sytuacjach prosimy o kontakt pod następującymi numerami telefonów:

- Informacja ogólna:** 32 60 32 200
Zespół Ochrony Przyrody, Edukacji Ekologicznej i Profilaktyki Zdrowotnej: 32 60 32 374
Zespół Analiz, Zabezpieczeń i Windykacji: 32 60 32 233
Zespół Kontroli i Umożnień: 32 60 32 237
Zespół Ochrony Atmosfery: 32 60 32 222
Zespół Gospodarki Wodnej

i Ochrony Powierzchni Ziemi: 32 60 32 341

Zespół Wdrażania i Koordynowania Projektów POIiŚ: 32 60 32 245

Zespół Kontroli Projektów POIiŚ: 32 60 32 380

Zespół Umów: 32 60 32 231

Zespół Doradców Energetycznych - dostępni są pod telefonami komórkowymi.

Zespół ds. Programu CZYSTE POWIETRZE:

- w sprawach dot. przygotowania i rozpatrywania wniosków o dofi-

nansowanie, przygotowania umów i aneksów do umów o dofinansowanie: 32 60 32 251

- w sprawach dot. rozliczenia umów o dofinansowanie: 32 60 32 256

Zespół Finansowo-Księgowy: 32 60 32 364

Zespół Administracyjny: 32 60 32 331

Przepraszamy za wszelkie niedogodności i zapewniamy, że dokładamy wszelkich starań, aby je zminimalizować.

**Wojewódzki FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA
i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH**

Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

WCZUJ SIĘ W KLIMAT

problem podtopień i przeciążeń kanalizacji. W mieście doskonałym przykładem rozwoju błękitnej infrastruktury są stawy osiedlowe. Nie tylko zatrzymują one wodę, ale stanowią też obszar rekreacyjny dla mieszkańców.

W gospodarstwach domowych warto postawić na mikroretencję i np. zamiast wymagającego obfitego podlewania trawnika, wybrać łąkę kwietną, która na długo zachowuje wilgoć. Można skorzystać też z programu Moja Woda i stworzyć własne oczko wodne. Do pierwszych dni sierpnia w WFOŚiGW w Katowicach złożono 2.056 wniosków – najwięcej spośród wszystkich województw. W ramach programu można otrzymać do 5 tys. zł dotacji na stworzenie przydomowej instalacji zatrzymującej wody opadowe lub roztopowe. Nabór trwa od 1 lipca 2020 r. Zebrana w ten sposób woda może zastąpić przy podlewaniu ogrodu tę wodociągową, a to skutkuje nie tylko niższymi rachunkami, a przede wszystkim ograniczy pobór wody. Deszczówka ma kwaśny odczyn, idealnie sprawdzi się w nawadnianiu, większość roślin ogrodowych toleruje glebę z takim właśnie odczynem. Gromadzona w pojemniku z odpowiednią pompą i filtrem może zasilać system automatycznego nawadniania ogrodu. Woda deszczowa okaże się przydatna również w czasie wykonywania prac porządkowych – mycia samochodu, mebli ogrodowych lub czyszczenia nawierzchni. Co można sfinansować ze środków dotacji? Środki mogą być przeznaczone na zakup, montaż i uruchomienie instalacji pozwalających na zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości objętej przedsięwzięciem. Dzięki temu wody te nie będą odprowadzane na przykład do kanalizacji bytowo-gospodarczej, kanalizacji deszczowej, rowów odwadniających odprowadzających poza teren nieruchomości, na tereny sąsiadujące, ulice, place itp. Wydatki mogą być przeznaczone na przewody odprowadzające wody opadowe, zbiornik retencyjny podziemny lub nadziemny, oczko wodne, instalację rozsączającą oraz elementy do nawadniania bądź innego sposobu wykorzystania zatrzymanej wody.

WSZYSCY GOSPODARUJEMY ODPADAMI

Gospodarka odpadami zakłada określenie postępowania z nimi od początku ich powstania, aż do momentu pozbycia się ich. To na posiadacza odpadów ciąży odpowiedzialność za to jak są one zbierane, transportowane, magazynowane czy przetwarzane. Postępowanie z odpadami nie może stwarzać zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz szkodzić środowisku. Procesy związane z gospodarowaniem odpadami muszą być zgodne z przepisami o ochronie środowiska i planami gospodarki odpadami.

Zasady ogólne

- Każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów, powinien w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub

ograniczać ich ilość odpadów i negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko.

- Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, jesteś obowiązany poddać odzyskowi. Odzysk zaś polega w pierwszej kolejności na przygotowaniu odpadów do ponownego użycia lub poddaniu recyklingowi, a jeżeli nie jest to możliwe z przyczyn technologicznych lub ekonomicznych - poddaniu innym procesom odzysku.

- Odpady, których poddanie odzyskowi nie było możliwe, musisz unieszkodliwiać. Unieszkodliwianiu poddaje się te odpady, z których wcześniej wysegregowano odpady nadające się do odzysku.

Odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu

w miejscu ich powstania. Te, które nie mogą być przetworzone w miejscu powstania, przekazuje się do najbliższych położonych miejsc, w których mogą zostać przetworzone. Odpadów komunalnych i medycznych nie można wywieźć poza teren województwa.

Kosztami gospodarowania odpadami obciąża się pierwotnego wytwórcę lub obecnego, ewentualnie poprzedniego posiadacza. W przypadkach określonych prawem koszty gospodarowania odpadami ponosi producent produktu lub podmiot wprowadzający produkt w danym kraju (zużyty sprzęt elektryczny, elektroniczny, akumulatory itp.).

Ważne, by zbierać odpady w sposób selektywny. Przepisy zakazują zbierania poza re-

jonem gospodarki odpadami komunalnymi zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów zielonych. Zakazem objęte jest też zbieranie pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, komunalnych osadów ściekowych, odpadów medycznych i weterynaryjnych poza miejscem ich wytwarzania.

Magazynowanie odpadów prowadzone jest wyłącznie w ramach wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów. Odpady, z wyjątkiem przeznaczonych do składowania, można też magazynować, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez 1 rok.

Ten sam termin obowiązuje, gdy odpady są magazynowane w celu zebrania odpowiedniej ilości tych odpadów do transportu na składowisko odpadów. Okresy magazynowania odpadów liczy się łącznie dla wszystkich ich kolejnych posiadaczy.

Przekazywanie odpadów

Wytwórca odpadów lub inny posiadacz odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami wyłącznie podmiotom, które posiadają zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów albo wpis do rejestru w zakresie utylizacji ewentualnie transportu odpadów. Przekazywanie odpadów powinno być potwierdzone kartą przekazania odpadów lub dokumentem ich unieszkodliwienia.

Zadbaj o zdrowie

Zadbaj o środowisko

Zadbaj o domowy budżet

W PROGRAMIE „CZyste Powietrze” BĘDZIE ŁATWIEJ KWALIFIKOWAĆ ZIELONE URZĄDZENIA I MATERIAŁY

Żeby ułatwić wnioskodawcom „Czystego Powietrza” wybór urządzeń i materiałów, spełniających wymagania techniczne określone w programie, NFOŚiGW rozszerza dotychczasową bazę danych urządzeń grzewczych. Lista-zum.ios.edu.pl posłuży też do potwierdzania osiągnięcia efektu ekologicznego inwestycji. Docelowo planuje się, że w 2021 r. w „Czystym Powietrzu” kwalifikowane będą tylko materiały i urządzenia wpisane na „zieloną” listę. On-lineowa pomoc dostępna będzie od września tego roku aż do końca realizacji programu. Równolegle przygotowano ogólnopolską infolinię „Czystego Powietrza”, która ruszyła 3 sierpnia br.

- Przygotowanie „Listy zielonych urządzeń i materiałów” (ZUM) jest ważnym elementem nowej odsłony „Czystego Powietrza”, którą wdramy od 15 maja tego roku. Baza powstaje w oparciu o przepisy budowlane i normy obowiązujące w Polsce, więc zagwarantujemy naszym beneficjentom dostęp do sprawdzonych,

ekologicznych rozwiązań – mówi Dominik Bąk, p.o. Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

- To narzędzie, które na pewno zaoszczędzi czas i przyspieszy weryfikację wniosków w programie, ale przede wszystkim przyczyni się, przez dobór wysokiej jakości urządzeń i materiałów, do redukcji emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw w sektorze komunalno-bytowym i trwałej poprawy jakości powietrza – dodaje szef NFOŚiGW.

Kompleksowy katalog ZUM powstaje na bazie już funkcjonującej strony czyste-urazdenia.ios.edu.pl i będzie zgodny z programem, w szczególności z kategoriami kosztów kwalifikowanych oraz wymaganiami technicznymi. Pod adresem lista-zum.ios.edu.pl znajdują się urządzenia grzewcze na paliwa stałe, ciekłe i gazowe a także urządzenia wykorzystujące odnawialne źródła energii (kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła). Nowością będą

dotatkowe elementy: materiały izolacyjne, stolarka okienna, drzwi zewnętrzne i garażowe. Aktualizacje są przewidziane do końca trwania programu w 2029 r.

Bazę, która będzie eliminować występowanie przypadków nieuczciwej konkurencji ze strony firm produkcyjnych, nadal będą współtworzyć producenci i autoryzowani dystrybutorzy urządzeń grzewczych. Żeby wpisać urządzenie/materiał na listę wymagana będzie rejestracja na stronie. Zgłoszone urządzenia, po weryfikacji, zostaną umieszczone w ogólnodostępnej bazie, która będzie miała charakter informacyjny i nie będzie rankingiem czy informacją handlową, a dodawane urządzenia będą uszeregowane w sposób losowy.

On-lineowa pomoc przyda się nie tylko wnioskodawcom czy beneficjentom programu, ale też wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej, bankom czy innym partnerom programu w celu weryfikacji kwalifikowalności sprzętu i ma-

teriałów, które są objęte wsparciem w ramach „Czystego Powietrza”.

Za realizację zadania, w tym administrację i aktualizację bazy, odpowiedzialny będzie Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, z którym NFOŚiGW podpisał aneks do umowy, zawartej w lipcu 2019 r., na przygotowanie bazy danych urządzeń grzewczych.

W ramach aneksowanej umowy, IOŚ-PIB odpowiedzialny będzie również za uruchomienie i obsługę profesjonalnej infolinii programu „Czyste Powietrze”. Pierwszej porady – pod numerem 22 340 40 80 – można spodziewać się 3 sierpnia tego roku. Konsultanci będą dostępni od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-16:00. Pomoc ma działać przez 2,5 roku.

Zaplanowane działania (lista ZUM i infolinia) wpisują się w ubiegłoroczne rekomendacje zawarte w raporcie Banku Światowego, który powstał przy okazji II edycji inicjatywy „Catching-Up Regions”.

Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

adres: ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice
Kancelaria / Centrala telefoniczna - tel. 32 60 32 200, fax: 32 60 32 201
e-mail: biuro@wfosigw.katowice.pl
Kancelaria (biuro podawcze) czynne w godzinach 7.30 - 15.30